

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2010. október 29. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

t é l e t e t :

A büntetőügyben elkövetett hamis tanúzás büntette miatt az I.r. **vádlt és társai** ellen indított büntető ügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa 2010. március 18. napján kihirdetett KB.II.76/2007/102. számú ítéletét az I.r. vádlott vonatkozásában **megváltoztatja**.

Az I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 300 (háromszáz) napi tétel, napi tételenként 300 (háromszáz) .-Ft pénzbüntetésre **enyhíti**.

A 90.000 (kilencvenezer) .-Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az első fokú ítéletet az I.r. vádlott tekintetében helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2010. március 18. napján kihirdetett KB.II.76/2007/102. számú ítéletével az I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb büntetőügyben elkövetett hamis tanúzás büntetében, mint felbujtót, ezért - halmazati büntetésül - 6 hónapi börtönre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A II.r. vádlottat, a III.r. vádlottat, a IV.r. vádlottat és az V.r. vádlottat bűnösnek mondta ki büntetőügyben elkövetett hamis tanúzás büntetében, ezért a II., III.r. IV.r. vádlottakat 250 napi tétel, napi tételenként 200.-Ft, összesen 50.000.-Ft, míg az V.r. vádlottat 350 napi tétel, napi tételenként 200.-Ft, összesen 70.000.-Ft pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés végrehajtását mindegyik vádlottnál próbaidőre felfüggesztette. A II., III., IV. és V.r. vádlottak tekintetében a pénzbüntetés végrehajtásának elrendelése és meg nem fizetés esetére, rendelkezett a szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Az I.r. vádlottat kötelezte 4.320.-Ft, a II., III. és IV.r. vádlottakat egyenként 20.520.-Ft, míg az V.r. vádlottat 36.160.-Ft bűnügyi költség megfizetésére. Ellenben az I.r. vádlottat 1 rb felbujtóként elkövetett hamis tanúzás büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A tárgyaláson a katonai ügyész mindegyik vádlott tekintetében tudomásul vette az ítéletet. Az I.r. vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést. A II., III. és IV.r. vádlottak és védőjük, továbbá az V.r. vádlott és védője a kihirdetett

ítéletet tudomásul vették. Így az elsőfokú bíróság ítélete a II., III., IV. és V.r. vádlottak tekintetében 2010. március 18. napján jogerőre emelkedett.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.68/2010. számú átiratában indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet változtassa meg, az I.r. vádlott büntetését halmazati büntetésként tekintse kiszabottnak, egyebekben az első fokú ítéletet hagyja helyben. Indítványozta továbbá az első fokú ítélet 11. oldal 4. bekezdésében a nyilvánvaló elírásként a szövegbe került bűnsegédi minőséget - a rendelkező résszel összhangban - felbujtói minőségre helyesbiteni.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését kiegészítéssel tartotta fenn, elsősorban védence felmentését, másodsorban az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. Kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú katonai tanács ítélete a Be. 351.§ (2) bekezdés a./ és d./ pontjai alapján megalapozatlan, mert a tényállás nincs felderítve, illetve az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből, további tényre helytelenül következtetett. Ezen túlmenően a katonai tanács indokolási kötelezettségének sem tett eleget. Kifogásolta a védő, hogy a büntetőügyben elkövetett hamis tanúzás tekintetében az eljárás úgy lett lefolytatva, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta magát az alap büntetőügyet, amely nem lett lefolytatva. A két ügyben tehát eltérő ügyészi álláspont alakult ki. A bizonyítékok értékelése során az elsőfokú bíróság logikátlan feltételezésekbe bocsátkozott, Maga az eljárás diszkriminatív volt az I.r. vádlottal szemben, és ezen vádlott védőjének bizonyítási indítványait is elutasította a bíróság. A szavahihetőség kérdésében az elsőfokú katonai tanács figyelmen kívül hagyta, hogy az I.r. vádlott eddig kifogástalan előéletű személy, míg a rá nézve terhelő vallomást tett vádlottak előélete kifogásolható.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljár képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban foglaltakat tartotta fenn. Kifejtette azon álláspontját, hogy az ügyben lényegében személyi bizonyítékok álltak rendelkezésre és a felvett vallomások értékelésével jutott terhelő tényállás megállapítására az elsőfokú bíróság. Megismételte írásban tett indítványait.

A bejelentett I.r. vádlotti és védői fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján felülbírált. A Be. 348.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint mellőzte a felülbírálatot az ítélet felmentő rendelkezése tekintetében, mivel azt fellebbezés nem támadta. A Be. 349.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel mellőzte továbbá a felülbírálatot a II., III., IV. és V.r. vádlottak tekintetében, figyelemmel arra, hogy az ő esetükben az első fokú ítélet már 2010. március 18. napján jogerőre emelkedett.

A felmentésre és az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló vádlotti és védői fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta, így a 2010. február 9. napján megtartott tárgyaláson a korábbi tárgyalástól számított több mint 6 hónapi időköz miatt a tárgyalást megismételte, illetve 2010. március 18-ai tárgyaláson a katonai ülnök személyében beállt változásra figyelemmel ismertette a tárgyalás addigi anyagát.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Megállapítható, hogy az I.r. vádlott a tárgyaláson érdemben nem kívánt vallomást tenni, csupán bűnösségét tagadó nyilatkozatot tett. A nyomozás során azonban részletes vallomást tett, amelyben tagadta büntetőjogi felelősségét. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást az I.r. vádlott védekezésével szemben a II., III., IV. és V.r. vádlottak önmagukra nézve is terhelő vallomása, a kihallgatott tanúk vallomása, valamint a rendelkezésre álló iratok alapján állapította meg. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 6. oldal 6. bekezdésétől 11. oldal 3. bekezdéséig igen részletesen foglalkozott az általa megismert bizonyítékokkal és azok értékelésével. Meggyőző, logikus magyarázatát adta, hogy az I.r. vádlott védekezésével szemben miért más bizonyítékokat fogadott el a tényállás alapjául. Ítélete indokolásában helytállóan hivatkozott arra, hogy az I.r. vádlott-társai önmagukra nézve is terhelő vallomást tettek, hogy a lényegi kérdéseket illetően ezek a vallomások egymást alátámasztották, és az I.r. vádlottra nézve terhelő vallomásokat egyéb bizonyítékok is alátámasztják. A bizonyítékokkal összhangban hivatkozott arra az elsőfokú bíróság, hogy az alapügyben a II., III., IV. és V.r. vádlottak - akik az ügynek a sértettjei voltak - következetesen terhelő vallomást tettek az I.r. vádlottra, majd a lefolytatott szembesítéshez köthetően, az azon jelen volt II., IV. és V.r. vádlottak, majd később a III.r. vádlott is az I.r. vádlottra tett terhelő vallomásukat visszavonták. Megállapítható, hogy másik büntetőeljárás kapcsán - nem a korábbi sértettek kezdeményezésére - mintegy spontán módon merültek fel adatok arra vonatkozóan, hogy az I.r. vádlott az alapügy "sértettjeit" pénz ígéretével befolyásolta vallomástételükben. Az is egyértelműen megállapítható, hogy az alapügy sértettjei lényegében egyetlen időponthoz köthetően változtatták meg vallomásaikat. Az elsőfokú bíróság által értékelt közvetlen és közvetett, az I.r. vádlottra nézve terhelő tartalmú bizonyítékok olyan zárt logikai láncot alkotnak, melyekre figyelemmel a katonai tanács helyesen vetette el az I.r. vádlott védekezését. Megállapítható az is, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítvány elutasítását is megindokolta.

A Be. 351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője a fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. Megállapítható továbbá az is, hogy az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

felülbírálata alapjául elfogadta, így a bizonyítékok újraértékelésén, a tényállás felülmérlegelésén keresztül felmentésre, illetve hatályon kívül helyezésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést az I.r. vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a katonai tanács, amikor az I.r. vádlott bűnösségét 2 rb a Btk.238.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő felbujtóként, büntetőügyben elkövetett hamis tanúzás büntetében állapította meg. Az első fokú ítélet rendelkező része helyesen tartalmazza a cselekmények jogi minősítését, azonban a másodfokú bíróság az első fokú ítélet 11. oldal 4. bekezdésében a nyilvánvaló elírás folytán helytelenül rögzített bűnsegédi minőségre való utalást értelemszerűen felbujtói minőségre helyesbíti.

Az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, a helyesen hivatkozott rendkívül hosszú időmúlásnak azonban nem tulajdonított kellő súlyt. Ezen túlmenően a belső arányosság követelményének sem felel meg, hogy a bűncselekményeket részesként elkövetett I.r. vádlottal szemben próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés, valamint lefokozás katonai mellékbüntetés került kiszabásra, míg a bűncselekményt tettesként megvalósító vádlottakkal szemben próbaidőre felfüggesztett pénzbüntetést alkalmazott a bíróság. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 300 napi tétel, napi tételenként 300,-Ft pénzbüntetésre enyhítette a Btk.87.§ (2) bekezdés e/ pontja alkalmazásával a Btk.51.§-a alapján. A Btk.52.§-ában írtaknak megfelelően a másodfokú bíróság rendelkezett a 90.000.-Ft pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor az igazságszolgáltatás rendje elleni bűncselekményt halmazatban elkövető vádlottat lefokozás katonai mellékbüntetésre is ítélte, mivel cselekménye folytán méltatlanná vált a rendfokozat viselésére. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a másodfokú bíróság által alkalmazott pénzbüntetés az elsőfokú bíróság által kiszabott lefokozással együtt megfelelően szolgálja a Btk.37-ában írt büntetési célokat.

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az I.r. vádlott vonatkozásában - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2010. október 29.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsának ítélete az I.r. vádlott vonatkozásában a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2010. október 29.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

Tóth Mihályné
tisztviselő